

Sygn. akt *XVC 1054/14*

Gdańsk, dnia 27 listopada 2015 r.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Weronika Klawonn

Protokolant: st. sekr. sąd. Magdalena Florian

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2015 roku na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Funduszu (...)z siedzibą w W.

przeciwko A. O. (1) i A. O. (2)

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanych kwotę 3600 zł. (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Stanowiska stron

Stanowisko powoda zawarte w pozwie złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym

Powód (...) Fundusz (...)z siedzibą w W. w dniu 10 października 2012 roku wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko A. O. (1) i A. O. (2), w którym domagał się zasądzenia od pozwanych na swoją rzecz kwoty 90.593,64 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto wniósł o zasądzenie kosztów sądowych oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego żądania powód wskazał, że podstawą wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozostaje umowa o kredyt odnawialny nr (...)zawarta pomiędzy pozwanymi a pierwotnym wierzycielem, tj. Bankiem (...) Spółką Akcyjną w W. z dnia 14 stycznia 2008 roku wraz ze wszystkimi jej załącznikami, a także wyciąg z księgi rachunkowej powoda o nr (...), który to dokument stanowi dokument urzędowy. Dokument ten potwierdza saldo wierzytelności oraz fakt przejścia praw z dochodzonej należności z pierwotnego wierzyciela na powoda.

Pozwani związani byli z pierwotnym wierzycielem umową. Pozwani powinni zwrócić pierwotnemu wierzycielowi umówioną kwotę, czego jednak nie dokonali. Wysokość kwoty zobowiązania względem pierwotnego wierzyciela, jej wypłaty oraz essentialia negoti umowy wynikały wprost z dołączonego dokumentu umowy. Strona pozwana powinna udowodnić to, że zwróciła sporną kwotę. Powód nabył wierzytelność w oparciu o umowę przelewu z 29 maja 2012 roku.

Wymagalność pozostałej do zapłaty kwoty wynika wprost z treści umowy i została ustalona na dzień 14 stycznia 2008 roku. Na łączną kwotę 90.593,64 zł dochodzoną w niniejszym postępowaniu składają się: należność główna – 55.577,90 zł, odsetki ustawowe naliczone od kwoty należności głównej za okres od 30 maja 2012 roku do 1 października 2012 roku – 2.454,56 zł, odsetki umowne naliczone przez pierwotnego wierzyciela – 27.411,10 zł, koszty naliczone przez pierwotnego wierzyciela – 5.150,08 zł.

Powód wezwał pozwanych do dobrowolnej zapłaty spornej kwoty wskazując jednocześnie, że w wypadku jej niezapłacenia sprawa zostanie skierowana na drogę sądową. Pozwani do dnia wniesienia pozwu nie dokonali spłaty zadłużenia, co czyni powództwo zasadnym i koniecznym.

W dniu 7 listopada 2012 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w sprawie VI Nc-e 1771616/12 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Stanowisko pozwanych zawarte w sprzeciwie od nakazu zapłaty

Pozwani pismem z dnia 5 maja 2014 r. wnieśli sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty. Domagali się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powoda na rzecz pozwanych zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwani podali, że dochodzone pozwem roszczenie nie zostało udowodnione ani co do kwoty ani co do zasady. Powołany wyciąg z ksiąg bankowych nie stanowi dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym, co wynika wprost z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2011 roku wydanego w sprawie P 1/10. Roszczenie nie zostało przez powoda udowodnione.

Nadto pozwani wskazali, że jako datę wymagalności przyjęto dzień 14 stycznia 2008 roku. Pozew został złożony 10 października 2012 roku. Roszczenie jest przedawnione i pozwani podnieśli zarzut przedawnienia. Roszczenie dotyczy bowiem działalności gospodarczej zarówno pierwotnego wierzyciela jak też działalności gospodarczej powoda. Przedawnienie nastąpiło z dniem 14 stycznia 2011 roku.

W postanowieniu z dnia 6 czerwca 2014 roku na podstawie art. 505(36) § 1 k.p.c. stwierdzono utratę mocy nakazu zapłaty wydanego w dniu 7 listopada 2012 roku, zaś sprawa została przekazana Sądowi Okręgowemu w Gdańsku. W postanowieniu z dnia 11 grudnia 2014 roku umorzono postępowanie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty wydanemu w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Stanowisko powoda zawarte w piśmie przygotowawczym z dnia 14 stycznia 2015 roku (k. 58 akt).

Powód wskazał, że omyłkowo oznaczono datę zawarcia umowy wskazanej przez powoda w pozwie wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Powód wskazał, że dochodzi zapłaty z umowy o kredyt odnawialny zawartej przez pierwotnego wierzyciela – (...) S.A. z pozwanymi.

Pierwotnie wierzyciel faktycznie zawarł z pozwanymi umowę z dnia 14 stycznia 2008 roku, której przedmiotem było otwarcie i prowadzenie rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego (...)nr (...). W dalszej kolejności w dniu 22 grudnia 2008 roku pozwani zawarli z pierwotnym wierzycielem umowę kredytu odnawialnego w ramach ROR o nr (...) na cele konsumpcyjne w formie limitu kredytowego w kwocie 80.000 zł. Zasadniczą umową, z której wynika dochodzone pozwem roszczenie jest zatem umowa kredytu odnawialnego z dnia 22 grudnia 2008 roku. Wskazana umowa nie mogłaby zostać zawarta, gdyby nie uprzednie otwarcie ROR, dokonane na podstawie umowy z dnia 14 stycznia 2008 roku. Nie jest możliwe zaciągnięcie kredytu odnawialnego bez posiadania ROR. Obie umowy są ze sobą bezpośrednio związane. Powód w drodze umowy cesji nabył wyłącznie wierzytelność wynikającą z umowy kredytu odnawialnego. Zgodnie z systematyką obowiązującą u pierwotnego wierzyciela wierzytelność oznacza się umową ROR, z której wynika wierzytelność. Umowa ROR to umowa główna, w stosunku do której pozostałe umowy mają charakter uzupełniający.

Zarzut przedawnienia jest bezzasadny. W piśmie z dnia 23 czerwca 2010 roku wierzyciel pierwotny wypowiedział pozwanym umowę kredytu odnawialnego. Zakreślił również 30-dniowy termin wypowiedzenia. Należy przyjąć, że pozwani otrzymali oświadczenie o wypowiedzeniu najpóźniej w dniu 23 lipca 2010 roku. Termin wypowiedzenia upłynął 22 sierpnia 2010 roku. Od dnia następnego roszczenie stało się wymagalne. Następie wystąpiło wiele okoliczności mających skutek w postaci przerwania biegu przedawnienia. Pierwszą z nich był wniosek pierwotnego wierzyciela z dnia 23 lutego 2011 roku o nadanie klauzuli wykonalności BTE nr 73/2011. Kolejne przerwanie biegu

przedawnienia nastąpiło w dniu wystąpienia do Komornika Sądowego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego (17 października 2011 roku). Postępowanie egzekucyjne zostało umorzone postanowieniem Komornika Sądowego z dnia 18 lipca 2012 roku.

Stanowisko pozwanych zawarte w piśmie z dnia 16 maja 2015 r. k. 150.

Pozwani na mocy art. 129 § 1 k.p.c. wnieśli o zobowiązanie powoda do przedłożenie przed terminem rozprawy dokumentów znajdujących się na kartach 85 – 130 akt sprawy.

Na rozprawie w dniu 21 sierpnia 2015 r. Sąd zobowiązał pełnomocnika pozwanych do złożenia pisma przygotowawczego zawierającego ich stanowisko wobec pisma przygotowawczego powoda z dnia 14 stycznia 2015 r. pod rygorem skutków określonych w art. 207 § 6 i 7 k.p.c. Ponadto Sąd zobowiązał powoda do przedłożenia dokumentów w oryginale lub do uwierzytelnienia złożonych załączników do pisma 14 stycznia 2015 r. pod rygorem pominięcia dowodu z tych dokumentów.

Pozwani nie złożyli pisma przygotowawczego.

Powód nie złożył oryginałów ani wierzytelnych odpisów dokumentów.

Podstawa faktyczna wyroku

W dniu 14 stycznia 2008 roku pozwani zawarli z (...) Spółką Akcyjną w W. umowę rachunku oszczędnościowo-kredytowego (...) o numerze (...). Kolejnego dnia zawarto umowę o prowadzenie rachunków terminowych lokat oszczędnościowych.

Vide: kopia umowy pomiędzy pozwanymi a (...) S.A. k. 85-90;

W dniu 22 grudnia 2008 roku pozwani zawarli z (...) Spółką Akcyjną w W. umowę kredytu odnawialnego nr (...) Przedmiotem umowy pozostawało udzielenie posiadaczom rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego o wskazanym numerze kredyt konsumpcyjnego w formie limitu kredytowego w kwocie 60.000 zł. Umowa została zawarta w oparciu o analizę wniosku złożonego przez pozwanego.

Vide: kopia umowa z załącznikami k. 91-95, wnioski k. 96-97;

W piśmie z dnia 23 czerwca 2010 roku (...) S.A. w W. złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu odnawialnego do ROR nr (...) z powodu przekroczenia oraz braku spłaty zadłużenia. Wskazano, że okres wypowiedzenia wynosi 30 dni od dnia otrzymania wypowiedzenia. Kwota zaległości na dzień sporządzenia pisma wynosiła 2.213,82 zł. Pismo zostało wysłane do obojga pozwanych Przesyłka powróciła do adresata z adnotacją zwrot – nie podjęto w terminie.

Vide: kopia wypowiedzenia umowy kredytu wraz z pocztowym dowodem doręczenia k. 98-105;

W dniu 10 sierpnia 2010 roku (...) S.A. wystosował do obojga pozwanych pismo zawierające oświadczenie o wypowiedzeniu umowy rachunku. Jednocześnie wskazano saldo zadłużenia w wysokości 60.106 zł należności głównej oraz odsetek 2.816,21 zł. Saldo to określono na dzień skutecznego wypowiedzenia umowy (10.10.2008 roku). W czasie wierzytelność stała się wymagalna. Korespondencja skierowana na adres (...) w S. nie została po raz kolejny podjęta w terminie.

Vide: kopia wypowiedzenia umowy rachunku k. 106-113;

Po pewnym czasie – w pismach z dnia 28 stycznia 2011 roku skierowanych na adres ul. (...) w G. pozwani zostali wezwani do zapłaty kwoty 60.205 zł należności głównej, 8.884,23 zł odsetek zaległych, 25,65 zł kosztów oraz

dalszych należnych odsetek naliczanych na bieżąco od dnia 28 stycznia 2011 roku według zmiennej stopy procentowej wynoszącej ówczasie 21%.

Vide: kopia wezwania do zapłaty k. 114-115;

Po rozpoznaniu stosownego wniosku Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku w postanowieniu o sygn. akt XII Co 1595/11 z dnia 14 września 2011 roku nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 23 lutego 2011 roku wydanemu przez (...) S.A. przeciwko pozwanym, łącznie maksymalnie do kwoty 90.000 zł.

Vide wniosek oraz tytuł wykonawczy, postanowienie Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe k. 116-122;

W dniu 29 maja 2012 roku powód zawarł z (...) Spółką Akcyjną w W. umowę sprzedaży wierzytelności. Umowa została zmieniona aneksem numer (...) z dnia 26 czerwca 2012 roku. Przedmiotem umowy sprzedaży pozostawała m.in. wierzytelność wynikając z Kredytu Odnawialnego(...)udzielonego pozwanym 14 stycznia 2008 roku. Należność na dzień zawarcia umowy wynosiła 88.139,08 zł.

Dowód: umowa cesji, aneks nr (...) oraz lista wierzytelności k. 68-84;

W tym czasie (...) S.A. prowadził egzekucję z majątku pozwanym za pośrednictwem Komornika Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku T. W.. Postępowanie toczyło się pod sygn. akt KM 1095/12. W piśmie z dnia 27 czerwca 2012 roku (...) S.A. wystąpił do komornika na podstawie art. 825 k.p.c. o umorzenie postępowania egzekucyjnego wobec zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności.

W dniu 18 lipca 2012 roku wydane zostało postanowienie na wniosek wierzyciela o umorzeniu postępowania egzekucyjnego.

Vide: kopia wniosku o wszczęcie egzekucji k. 123-124, wniosku o umorzenie egzekucji k. 125, postanowienia Komornika Sądowego k. 126-127;

W pismach z dnia 3 lipca 2012 roku skierowanym do pozwanego A. O. (2)powód powiadomił o zaistniałym przelewie wierzytelności oraz wystosował do pozwanym przesądowe wezwanie do zapłaty kwoty 88.792,31 zł w nieprzekraczalnym terminie do dnia 10 lipca 2012 roku. (...) S.A. również zawiadomił pozwanego o dokonanym przelewie wierzytelności.

Vide: kopia przesądowego wezwania do zapłaty k. 128-129, kopia zawiadomienia k. 130;

Ocena dowodów:

Powód na poparcie swoich twierdzeń przedstawił kopie dokumentów dotyczących czynności działanych przez Bank (...) SA wobec pozwanym (k. 85 i nast.). Kopie te mimo żądania pozwanego oraz zobowiązania Sądu nie zostały w określonym terminie uwierzytelnione. Jako takie nie mogą więc stanowić dokumentu w rozumieniu art. 244 czy 245 k.p.c.

Jednakże zdaniem Sądu kopie mogły stanowić podstawę do dokonania ustaleń faktycznych. Pozwani bowiem, mimo zobowiązania nałożonego na nich w trybie art. 207 § 3 k.p.c. nie złożyli pisma przygotowawczego ze wskazaniem twierdzeń i dowodów.

Pozwani wdając się w spór podnieśli jedynie zarzut przedawnienia. Nie zaprzeczyli natomiast dokonaniu czynności, choć zakwestionowali moc dowodową kopii.

Mając jednak na uwadze treść kopii dokumentów (w tym także odzwierciedlających czynności dokonane przed sądem lub organem egzekucyjnym), a także treść dokumentów przedstawionych jako uwierzytelnione kopie Sąd

uznał okoliczności związane z zawarciem umów, ich wypowiedzeniem, dokonanymi czynnościami egzekucyjnymi za przyznane i poczynił ustalenia zmierzające do weryfikacji zgłoszonego zarzutu przedawnienia (art. 230 k.p.c.)

Podstawa prawna wyroku.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Pierwotnie podstawa faktyczna żądania została określona w pozwie złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym 10 stycznia 2012 roku. Wówczas powód wywodził swoje roszczenia z umowy rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego zawartej dnia 14 stycznia 2008 roku, nie zaś z umowy o udzielenie kredytu odnawialnego zawartej 22 grudnia 2008 roku. Dopiero w piśmie procesowym z dnia 14 stycznia 2015 roku powód jako podstawę faktyczną powództwa określił umowę kredytu odnawialnego z dnia 22 grudnia 2008 r. Tym samym należy podzielić stanowisko pozwanych co do tego, że doszło do zmiany podstawy faktycznej powództwa.

Podstawą materialno-prawną dochodzenia zapłaty w niniejszym postępowaniu pozostawał przepis art. 69 Prawa bankowego. Pierwotny wierzyciel – (...) Spółka Akcyjna w W. udzielił pozwanym kredytu w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Stąd zastosowanie znajduje art. 118 k.c. w myśl którego dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej termin przedawnienia wynosi 3 lata.

W okolicznościach niniejszej sprawy doszło do zawarcia umowy przelewu wierzytelności, na skutek której powód wszedł w prawa i obowiązki pierwotnego wierzyciela. Stosownie do art. 513 § 1 k.c. dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie. Dłużnik w wyniku umowy przelewu nie utracił w szczególności uprawnienia do powoływania się na zarzut przedawnienia, choćby nastąpiło ono już po przelewie wierzytelności.

Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko któremu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. (art. 117 § 2 zd. 1 k.c.). Pozwani podnieśli skuteczny zarzut przedawnienia.

Początkiem biegu przedawnienia roszczenia był dzień, gdy doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu odnawialnego, tj. 10 sierpnia 2010 roku. Bieg przedawnienia został przerwany przez złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, Rozpoczął biec na nowo z chwilą wydania postanowienia o nadaniu klauzuli tj. 14 września 2011 r.

Wszczęcie postępowania egzekucyjnego umorzonego następnie na skutek wniosku wierzyciela nie przerwało biegu przedawnienia roszczenia (por. też uchwała SN z dnia 19 lutego 2015 roku, sygn. akt III CZP 103/14). Podobnie nie powstał skutek w postaci przerwania biegu przedawnienia w dniu złożenia pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym, czyli 10 października 2012 roku. Jak to wyżej wyjaśniono, właściwą podstawę faktyczną powództwa wskazano dopiero 14 stycznia 2015 roku. Złożenie pozwu, którego podstawą była inna czynność niż ta, której ostatecznie dotyczy dochodzone roszczenie, nie może być uznane za działanie skutkujące przerwaniem biegu przedawnienia.

Roszczenie powoda przedawniło się więc z dniem 14 września 2014 r. Nie może być zatem skutecznie dochodzone w postępowaniu cywilnym. Dlatego też Sąd powództwo oddalił.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku biorąc pod uwagę art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c. Powód przegrał sprawę, zatem zobowiązany jest zwrócić pozwanym na ich żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów postępowania w niniejszej sprawie złożyły się: koszty zastępstwa procesowego adwokata – 3.600 zł ustalone w oparciu o §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 roku poz. 461 ze zm.).